

ZMĚNY U OBČANEK: Podrobný přehled, co vše bude od srpna jinak

Záchranář z Vysočiny: Překvapilo mě, že lidé chtěli vidět demolici svého domu

24.7.2021

Jana Kudrhaltová

Reportérka

Napište mi [✉](#)

deník klub

Pokora, úcta, soudržnost a naděje. To jsou nejčastější pocity, s kterými se Radek Benda ze Sázavy u Pelhřimova setkával na jižní Moravě, kde po tornádu pomáhal jako zdravotnický intervent. „Intervent poskytuje péči osobám zasaženým nějakou nečekanou životní situací. Zpravidla je to náhlé úmrtí v rodině, ale i živelná katastrofa, jakou je právě tornádo,“ popisuje svou práci. A právě díky ní teď přináší příběhy místních z trochu jiné perspektivy.

20 fotografií
v galerii >

Radek Benda. | Foto: Deník/Jana Kudrhaltová

Lišila se vaše pomoc na jižní Moravě od té, kterou poskytujete běžně?

Když intervenuji na záchrance, tak tam hraje roli většinou úmrtí. To pak říkám něco úplně jiného. Tady spousta lidí přišla o vzpomínky, fotky, věci, které měla ráda... Navíc jižní Morava byla specifická rozsahem škod. Samotného mě překvapilo, jak obrovské byly. V záběrech v médiích to vypadalo, že jsou ty obce menší, ale ve skutečnosti byly velké jako Horní Cerekev nebo třeba Kamenice nad Lipou.

Jak to na vás působilo? Už jste někdy viděl něco podobného?

Jako záchranář jsem byl u povodní, například v roce 1997 na severní Moravě, v roce 2002 ve středních Čechách a naposledy před [osmi](#) lety ve Štěchovicích. Tam jsem byl dokonce jako člen krizového štábu a vedoucí zdravotnické složky.

Tornádu se to ale nemůže rovnat. Sice při nich také vznikly velké škody, ale byl

Předplatte
si Deník

ZDE >

DALŠÍ ČLÁNKY Z RUBRIKY

PELHŘIMOVSKO

Kamenický zámek přivítá malé umělce. Vytvoří i své autorské lepoprelo

PELHŘIMOVSKO

Trháte ovoce u silnice? Pozor, patří silničářům na Vysočině. Musíte si zaplatit

PELHŘIMOVSKO

Investice za stovky milionů: na školním statku v Humpolci opraví sušku

ČTENÁŘ REPORTÉR

Pro příznivce veteránů: Navštivte burzu historických vozidel a dílů

Soutěž: Pošlete fotky z cyklovýletů a vyhrajte proteinový balíček

Chcete tady mít zveřejněný svůj příspěvek?

Posílejte **ZDE**

ZPRÁVY ODJINUD

K KONDISCE

Recept: Soba nudle

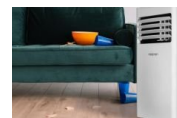
K KONDISCE

Co sbalit batoletu na rok v karavanu?

DŮM A ZAHRADA

Sýr na grilu: Jaké druhy jsou pro grilování vhodné a čím je...

DŮM A ZAHRADA

Co byste měli vědět o klimatizaci před jejím nákupem?

TN.CZ

Na přechodu srazil dítě a ujel. Policie hledá řidiče...

TN.CZ

Při tragické nehodě u Senice přišly děti o matku. Dívka (9)...

tornádu se to ale nemůže rovnat. Sice při nich také vznikly velké škody, ale byl to jen kus území. Tornádo šlo jako několikakilometrový pás, který pustošil vše, co mu přišlo do cesty - domy, auta, vegetaci... Právem to lidé přirovnávají k válečným filmům.

REKLAMA

S CELEBRITY

Stoupni si před zrcadlo a cvakni to: Vnadhá Lucie Šlégrová ukázala tělo bohyně

S CELEBRITY

Meghan Markle má obrovské jmění: Peníze jí nechyběly ani před svatbou s Harrym

☕ CELEBRITY

Iveta Vítová porodila chlapečka, Suchoň tvrdí, že kvůli tomu musel odejít z Novy

☕ CELEBRITY

S Milan Lasica a jeho krásné dcery: Hana ani Žofia ve stopách rodičů nešly

0:00

Škody po tornádu na krajském a obecním majetku jsou za 1,5 miliardy

[PŘEČÍST ČLÁNEK >](#)

Kolik interventů tam bylo?

Celkem v oblasti pracovaly stovky interventů záchranného systému a psychologů různých organizací. Za Systém psychosociální intervenční služby nás bylo nasazeno devět. Z [Vysočiny](#) jsme tam byli dva, další dva pak byli z Libereckého kraje, dva z Jihočeského, jeden z jižní Moravy a poslední pak z [Moravskoslezského](#) kraje. Zaměstnavatel, tedy krajská záchranka, nás vyzval a uvolnil na základě požadavku koordinátora Systému psychosociální intervenční služby, zkráceně SPIS.

Jak dlouho jste tam byli?

Odjížděli jsme ve středu sedmého července ráno a vraceli jsme se v pátek devátého ve večerních hodinách. Měl jsem na tento termín zrovna naplánované dva dny volna, tak jsem si jen zrušil den služby a mohl vyrazit.

Radek Benda**Spolupracovali jste spolu?**

- je mu 51 let
- je rozvedený, má dvě dcery
- žije v Sázavě na Pelhřimovsku

Hned po příjezdu jsme měli krátkou schůzku, kde jsme poznali vedoucího koordinátora. Konkrétně my z Vysočiny jsme na ní ale moc nepobyli, protože nás ihned vyslali k demolici jednoho domu, z nějž jeho majitelka nechtěla odejít a byla na tom psychicky opravdu špatně. Představte si, že někde žijete celý život a pak přijede bagr a během dvou hodin vám domov srovná se zemí.

- po vzoru svého otce vystudoval obor grafik - restaurátor, ale jak sám říká, nepotatil se

Hrozná představa...

- pokračoval studiem zdravotnických věd na 3. Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze a vzdělávání a řízení lidských zdrojů na Univerzitě J. A. Komenského v Praze

Je to opravdu silné kafe. I proto ty intervence byly tak trochu specifické. Většinou jsme měli být součástí právě demolice a komunikovat s původními obyvateli objektů, aby tu situaci zvládli. Dost často se potřebovali jednoduše vypovídat.

- v roce 2017 obhájil rigorózní práci na Vysoké škole zdravotnictví a sociální práce v Příbrami, a to na téma psychosociální první pomoc v podmínkách Integrovaného záchranného systému Středočeského kraje

S čím se vám nejčastěji svěřovali?

- pracuje jako záchranář na výjezdové základně ZZS KV v Pacově

Všichni byli rádi, že přežili. Shodovali se v tom, že jsou rádi, že to nepřišlo v noci, protože řada rodin má ložnice v podkrovích, která to zničilo. To by pak bylo obětí mnohem víc. A pak se samozřejmě svěřovali s obavami, co bude. Co bude, až odjedou všichni dobrovolníci, jak to všechno zvládnou, co když přijde další bouřka...

- externě vyučuje na Vysoké škole zdravotnictví a sociální práce v Příbrami
- ve volném čase se věnuje rekonstrukci svého domu

Můžete být konkrétnější?

Tak třeba, jak už jsem nakouzl před chvílí. Byla tam paní, jejíž dům byl určený k demolici. Ona ho ale za žádnou cenu nechtěla opustit a neustále z něj stěhovala věci. Pak už je jen neúčelně přemisťovala a odmítala jakoukoliv pomoc. Začala spolupracovat až časem. Mimochodem zajímavé pro mě bylo, že všichni, kterým se měl dům bourat, u toho chtěli být a chtěli to vidět.

Počkejte, to bych čekala, že bude přesně naopak a budou chtít být co nejdál.

Když do jejich domu zajely bagry, tak ti lidé byli neklidní, poplákávali, ale ve chvíli, kdy ho zbourali, to většina lidí tak nějak přijala. To máte jako smrt člověka. Do pohřbu pozůstalí pláčou, truchlí, na pohřbu pak jejich emoce vyvrcholí a ve chvíli, kdy obřad skončí, začínají se s tím postupně smířovat.

Platilo to i na zmíněnou paní?

Ano, tam to bylo přesně takto. Ve chvíli, kdy její dům zbourali, byla s nastalou situací vyrovnaná a komunikace s ní byla o poznání lepší.

Který příběh se vám vryl do paměti nejvíce?

Ony byly silné všechny. Když jsme přijeli, demolovali zrovna dům, jehož obyvatelka sice řádění tornáda přežila, ale sousedé říkali, že zemřela posléze v nemocnici, zřejmě na infarkt. Za srdce mě vzal i příběh rodiny, která v době příchodu tornáda naštěstí nebyla doma. Naštěstí říkám, protože mi její mladá maminka ukazovala, kde spali a kdyby tam tou dobou byli, byli by teď nejspíš všichni mrtví. Na tu to s odstupem času opravdu dolehlo.

O čem jste se s ní bavil? Tedy pokud to není tajné.

Důležité bylo neslibovat nemožné. Snažil jsem se je uklidnit a říkal jsem, že je dobře, že se jim nic nestalo. Pro jejich synka jsem pak přes našeho hlavního koordinátora sehnal lego a ještě se mi podařilo zprostředkovat mu jízdu na čtyřkolce policistů. Z toho jsem měl radost.

Vyhledávali vás lidé sami, nebo jste za nimi chodil a nabízel své služby?

Nás řídil krizový intervent - koordinátor, který nám určil, kam bychom měli jet. Vytipoval konkrétní lidi, které jsme postupně oslovovali. Ne všichni ale s námi chtěli hned mluvit, takže jsme se k nim vraceli a oni si o pomoc řekli třeba až později. Pak se stávalo, že se kolikrát přišli vypovídat i lidé ze sousedství. Když jsme odjížděli, tak jsem se za každou „svou“ rodinou snažil dojít a nejen se rozloučit, ale zároveň se i ujistit, že je opouštíme ve stabilizovaném stavu.

Zahradní slavnost se v Náměšti přesouvá z parku k tkalcovně, slibuje překvapení

[PŘEČÍST ČLÁNEK >](#)

A povedlo se?

V rámci možností ano. Někteří ale měli psychosomatické potíže, které si myslím, že se budou objevovat ještě hodně dlouho. Když se stane nějaké neštěstí, tak se vám do těla vyplaví obrovské množství adrenalinu a první dny díky němu zvládáte, časem ale nastupuje [únava](#). Psychické problémy se pak často formují do těch fyzických. Lidé mají najednou pocit, že se jim špatně dýchá, polyká, že je bolí na prsou, mají žaludeční neurózy... A neví, co s nimi děje.

Ted' si jen říkám, není vaše pomoc potřebnější třeba až teď, s odstupem času?

Tak my jsme tam byli s odstupem času. Stalo se to čtyřicetým června a my jsme vyjeli až dva týdny na to. To bylo ideální, protože jsme tam byli v době, kdy vrcholily práce záchranných složek, kdy se rozhodovalo o demolicích.

Mimochodem těch nakonec bylo přes dvě stě, práce interventů byla opravdu potřeba.

Budete se tam ještě vracet?

Může se stát, že o to SPIS požádá, momentálně to ale nevypadá. V postižených místech funguje pomoc řemeslníků i vzdálenějších rodin. Opravdu smekám před solidaritou všech dobrovolníků.

Kolika lidem jste pomohl?

Komunikovali jsme s několika rodinami, ale já osobně jsem během těch třech dnů odvedl asi deset intervencí. Není to totiž záležitost pár minut, ale klidně i dvou tří hodin.

Co jste si z jižní Moravy odnesl?

Nechci, aby to znělo jako klišé, ale moc se mi líbila ta soudržnost, vzájemná spolupráce a ochota pomáhat. Místní byli neskutečně vděční a všem neustále děkovali. U jedné vesnice jsem třeba viděl ceduli s nápisem DĚKUJEME a u toho srdíčko. To byly momenty, kdy i mně zvlhly oči. Ti lidé mají naději a to je žene dál. Hodně z nich tato pohroma sblížila. To byl nejsilnější pocit, který jsem tam vnímal.

První očkování bez registrace i na Vysočině: začne v Jihlavě. V úterý

[PŘEČÍST ČLÁNEK ›](#)

A co vám to dalo profesně? Byla to největší akce, u které jste poskytoval psychologickou pomoc?

Byl to jiný druh intervence, než na jaký jsem byl dosud zvyklý. Museli jsme najít způsob komunikace. Jak už jsem říkal, ti lidé se potřebovali hlavně vypovídat a svěřit se svými obavami. Bylo to hlavně o naslouchání, nestáli přímo o nějaké utěšování.

Jak se od těchto příběhů odreagováváte? Nepotřebujete pak sám psychologa?

Já to řeším prací. Za ty roky jsem zažil spoustu výjezdů, událostí a lidských osudů. Některé si budu pamatovat do smrti, ale na psychologa to zatím není. (směje se) A i kdyby bylo, nemyslím si, že by to byla nějaká osobní slabost.

Co dělá zdravotnický intervent, když zrovna nepomáhá?

Intervence dělám, jen když jsou potřeba. Jinak jsem klasický záchranář a ve volném čase se pak věnuji svým zájmům a koníčkům. Momentálně je to práce na chalupě. Rád dělám se dřevem a seču trávu nebo jen tak relaxuji a odpočívám.

Online předplatné Deník.cz. Předplatitelům zobrazujeme méně reklamy a nabízíme více čtení. Předplatte si Deník.cz. Více [zde](#).

Tento článek jste si mohli přečíst díky předplatnému Deník Klubu

24.7.2021

DISKUZE

demolice, rodina, tornádo, Jihomoravský kraj, Sázava, Pelhřimov, Praha, Středočeský kraj

HLAVNÍ ZPRÁVY

23

Lovec hub z Vysočiny zná tajná místa. Prohlédněte si jeho úlovky

Na skok do lesa a šup do košíku! Jakmile začne houbařská sezona nemá Jaroslav Líbal z Příbyslavi...

5

Spolu měli sto let. Malá heligonkářka z Vysočiny je v knize rekordů

/VIDEO/ Zpívala s kapelou Šlapeto v divadle Semafor, umístila se v několika heligonkářských...

TIPCARS.COM

Škoda Karoq
2.0 nafta
720 000 Kč

TIPCARS.COM

Škoda Fabia
1.2 benzin
129 999 Kč

TIPCARS.COM

Škoda Kodíaq
2.0 nafta
1 200 001 Kč

Nečekané. Po pouhém týdnu se hokejový gólman Vaněček vrací zpět do Washingtonu

Český hokejový brankář Vítek Vaněček má v NHL nový klub. Tedy přesněji řečeno staronový. Vrací se...

ANNOUNCE.CZ - NABÍDKA PRÁCE

Dojič/dojička
Nástup možný IHned. Náplň práce: ob...
25 000 - 30 000 Kč

ANNOUNCE.CZ - NABÍDKA PRÁCE

Práce v gastronomii
Přijmu paní na mytí nádobí a čištění...
120 - 120 Kč

ANNOUNCE.CZ - NABÍDKA PRÁCE

PRACOVNÍ POZICE RECEPČNÍ, STRÁŽNÝ
Bezpečnostní agentur...
16 000 - 21 000 Kč

Místo pro život 2021: Pivo i nízké nájmy. Jihočeská infrastruktura bodovala

V nejobsáhlejší kategorii letošního ročníku srovnávacího výzkumu Místo pro život 2021 zabodovaly...